

L E G E
pentru aprobarea Codului transporturilor auto

Nr.116-XIV din 29.07.98

Monitorul Oficial al R.Moldova nr.90-91/581 din 01.10.1998

* * *

Întru executarea Legii cu privire la transporturi,
Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art.1. - Se aprobă Codul transporturilor auto (se anexează).

Art.2. - Ministerul Transporturilor și Comunicațiilor va lua măsuri în vederea realizării prevederilor codului menționat.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Dumitru DIACOV

Chișinău, 29 iulie 1998.

Nr. 116-XIV.

Aprobat prin
Legea organică nr.116-XIV
din 29 iulie 1998

CODUL
transporturilor auto

Prezentul cod are drept scop reglementarea activității în domeniul transporturilor auto și stabilirea drepturilor, obligațiilor și răspunderii agenților transportatori, care prestează în Republica Moldova servicii de transport auto, și ale persoanelor fizice și juridice, care beneficiază de atare servicii.

Capitolul I
DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Domeniul de aplicare a prezentului cod

Prezentul cod reglementează principalele condiții de efectuare pe teritoriul Republicii Moldova a transporturilor auto de călători, bagaje și mărfuri, executate de către agenți transportatori, inclusiv de către agenți transportatori din alte state, cu excepția transporturilor auto speciale.

Articolul 2. Cadrul juridic al actelor normative privind activitățile de transport auto

Prezentul cod constituie cadrul juridic pentru elaborarea următoarelor acte normative privind activitățile de transport auto aprobate de Guvern:

- a) Regulamentul transporturilor auto de călători și bagaje;
- b) Regulamentul transporturilor auto de mărfuri;
- c) Regulamentul transporturilor de mărfuri perisabile;
- d) Regulamentul transporturilor de mărfuri periculoase pe teritoriul Republicii Moldova;
- e) Regulamentul cu privire la autorizarea și efectuarea pe drumurile publice a transporturilor cu greutate și/sau gabarite ce depășesc limitele prevăzute de lege și normativele în vigoare;
- f) Regulamentul de prestare a serviciilor de transport și expediție;
- g) Regulamentul autogării (stației auto);
- h) Regulamentul cu privire la asigurarea securității circulației rutiere la întreprinderi, instituții, organizații ce efectuează transporturi de pasageri și mărfuri;
- i) Regulamentul privind eliberarea și utilizarea autorizațiilor multilaterale ale Conferinței Europene a Miniștrilor de Transport;

j) Regulamentului privind eliberarea și utilizarea autorizațiilor pentru transporturi rutiere internaționale.

[Art.2 modificat prin Legea nr.280-XVI din 14.12.2007, în vigoare 30.05.2008]

[Art.2 modificat prin Legea nr.291-XV din 10.07.03, în vigoare 01.08.03]

Articolul 3. Termeni de bază

În sensul prezentului cod, prin termenii de mai jos se înțelege:

călători - persoane transportate cu un autovehicul, care nu participă la conducerea acestuia;

mărfuri (încărcături) transportate - orice valori materiale și comerciale, predate de expeditor pentru transportare, din momentul primirii la transport de către agentul transportator până la predarea lor destinatarului mărfurilor;

agent transportator (căraș) - persoană fizică, înregistrată ca subiect economic al activității de întreprinzător, sau persoană juridică care deține în proprietate ori arendează mijloace de transport și care efectuează transporturi urbane, suburbane, interurbane și/sau internaționale de călători sau de mărfuri;

echipaj al mijlocului de transport auto - grup de persoane care deservesc mijlocul de transport;

expeditor de mărfuri - persoană fizică sau juridică care este proprietar sau administrator al mărfurilor;

destinatar al mărfurilor - persoană fizică sau juridică care are dreptul să ia în primire mărfurile transportate;

mijloc de transport auto, autovehicul - sistem mecanic cu autopropulsie, cu excepția celui care circulă pe șine, pentru transportul de călători, bagaje și mărfuri sau care execută orice alte lucrări și servicii aferente transporturilor;

servicii de transport și expediție - activitate de producție, care constă în organizarea transportării mărfurilor, asigurarea expedierii și primirii lor, executarea sau organizarea executării altor operațiuni aferente tuturor etapelor de transportare;

transport urban - operațiune de transport de călători, bagaje și mărfuri care se execută cu un autovehicul pe teritoriul unui oraș;

transport suburban - operațiune de transport de călători, bagaje și mărfuri care se execută cu un autovehicul între localitățile Republicii Moldova situate la o distanță de cel mult 50 km;

transport interurban - operațiune de transport de călători, bagaje și mărfuri care se execută cu un autovehicul între localitățile Republicii Moldova situate la o distanță de peste 50 km;

transport internațional - operațiune de transport de călători, bagaje și mărfuri care se execută cu un autovehicul în afara sau din afara hotarelor Republicii Moldova;

transport mixt direct - operațiune de transport de călători, bagaje și mărfuri care se execută cu un autovehicul în interacțiune cu alte moduri de transport (feroviar, maritim, fluvial și aerian), conform unui document unic de transport pentru întreg parcursul;

mărfuri comerciale - mărfuri cu valoare materială și comercială;

mărfuri necomerciale - mărfuri fără valoare materială și comercială;

infrastructura transportului auto - autogări, stații auto, stații de oprire în tranzit, locuri de parcare a transportului auto, terminali, estacade de control, întreprinderi de service-auto, stații de alimentare a autovehiculelor;

autogară (stație auto) - complex de clădiri, incluzând o clădire cu sală de așteptare, case de bilete, alte încăperi și servicii destinate deservirii călătorilor, precum și perone pentru urcarea și coborîrea călătorilor, locuri de parcare pentru autobuze (microbuze);

peron de stație acoperit - construcție pentru apărarea pe timp nefavorabil a călătorilor care așteaptă mijlocul de transport auto;

stație de oprire în tranzit - loc special amenajat, unde mijlocul de transport auto se oprește pentru urcarea și coborîrea călătorilor;

terminal - complex de clădiri, instalații și mijloace tehnice, destinate păstrării temporare, prelucrării și pregătirii mărfurilor către transportare;
autorizație - document eliberat, în conformitate cu reglementările în vigoare, de către organul de specialitate al administrației publice centrale sau de către alt organ împuternicit de el, care permite agentului economic să presteze în anumite condiții unul sau mai multe servicii din domeniul transporturilor auto.

[Art.3 modificat prin Legea nr.291-XV din 10.07.03, în vigoare 01.08.03]

Articolul 4. Administrarea de stat în domeniul transporturilor auto

(1) Administrarea de stat în domeniul transporturilor auto este exercitată de organul de specialitate al administrației publice centrale, de autoritățile administrației publice locale și de alte autorități abilitate prin lege, potrivit competențelor fiecăreia, să asigure:

a) satisfacerarea necesităților economiei naționale în ceea ce privește transportul auto de călători, bagaje și mărfuri;

b) crearea de condiții pentru dezvoltarea, pe bază de liberă concurență, a serviciilor de transport auto prestate de persoane fizice și juridice, indiferent de tipul de proprietate și forma de organizare juridică;

c) apărarea intereselor juridice și economice ale persoanelor fizice și juridice care prestează servicii de transport auto, precum și ale beneficiarilor de atare servicii.

(2) Organul de specialitate al administrației publice centrale negociază și încheie tratate și acorduri internaționale în domeniul transporturilor de călători, bagaje și mărfuri, controlează aplicarea acestor tratate și acorduri și reprezintă Guvernul în structurile organizatorice internaționale în limitele competențelor sale, acordate de legislație.

[Art.4 completat prin Legea nr.280-XVI din 14.12.2007, în vigoare 30.05.2008]

Articolul 5. Transporturile auto internaționale

(1) Transporturile auto internaționale de călători, bagaje și mărfuri se efectuează în conformitate cu tratatele și acordurile internaționale și acordurile interguvernamentale la care Republica Moldova este parte, precum și cu legislația ei internă.

(2) În cazul în care nu există tratat sau acord, transporturile auto internaționale se efectuează în condițiile și modul în vigoare în statul, pe al cărui teritoriu agentul transportator efectuează transportul de călători, bagaje sau mărfuri.

Articolul 6. Licențierea și autorizarea activității în domeniul transporturilor auto Activitatea în domeniul transporturilor auto este supusă licențierii sau autorizării în conformitate cu legislația în vigoare.

[Art.6 în redacția Legii nr.291-XV din 10.07.03, în vigoare 01.08.03]

Capitolul II

AUTOVEHICULELE ȘI INFRASTRUCTURA TRANSPORTURILOR AUTO

Notă: În cuprinsul capitolului II, cuvintele "material rulant" se înlocuiesc cu cuvântul "autovehicule" conform Articolul 7. Cerințele față de autovehicule

Pentru efectuarea transporturilor auto de călători, bagaje și mărfuri agenții transportatori sînt obligați să utilizeze un autovehicul care corespunde standardelor de stat și/sau reglementarilor tehnice în vigoare și Regulamentului circulației rutiere.

[Art.7 completat prin Legea nr.280-XVI din 14.12.2007, în vigoare 30.05.2008]

Articolul 8. Condițiile de exploatare tehnică a autovehiculului și de întreținere a infrastructurii

Condițiile de exploatare tehnică a autovehiculului și de întreținere a infrastructurii transporturilor auto sînt determinate de standardele de stat și/sau reglementările tehnice, de prezentul Cod și de actele normative în vigoare.

[Art.8 completat prin Legea nr.280-XVI din 14.12.2007, în vigoare 30.05.2008]

[Art.8 modificat prin Legea nr.291-XV din 10.07.03, în vigoare 01.08.03]

Articolul 9. Întreținerea căilor de acces la punctele de încărcare și descărcare

Expeditorii de mărfuri și destinatarii mărfurilor sînt obligați să aibă căi de acces de la autostrăzi spre punctele de încărcare și descărcare și să le întrețină în stare bună care să asigure mișcarea fără obstacole și în siguranță a mijloacelor de transport auto și manevrarea lor liberă în orice moment al procesului de transportare.

Articolul 10. Fondarea și construcția autogărilor (stațiilor auto)

(1) Fondarea autogărilor (stațiilor auto), care pot fi atît proprietate publică a statului, cît și proprietate privată, se efectuează în modul stabilit de lege și este supusă autorizării de către organul central de specialitate al administrației publice.

(2) Construcția, întreținerea și reparația clădirilor autogărilor (stațiilor auto) se efectuează din contul autogărilor (stațiilor auto), autorităților administrației publice locale și al surselor private.

[Art.10 în redacția Legii nr.280-XVI din 14.12.2007, în vigoare 30.05.2008]

Articolul 11. Amenajarea stațiilor de oprire în tranzit a transportului în comun și a locurilor de parcare a taximetrelor

(1) Stațiile de oprire în tranzit pe cursele regulate ale transportului în comun în orașe și alte localități se amenajează de autoritățile administrației publice locale și includ peroane și locuri pentru urcarea și coborîrea călătorilor, precum și peroane de stație acoperite.

(2) La stațiile de oprire în tranzit pe rutele de autobuze urbane și suburbane autoritățile administrației publice locale instalează panouri în care se indică intervalul de circulație al autobuzelor, iar pe rutele cu intervalul de circulație mai mare de 20 de minute se afișează mersul autobuzelor prin stația de oprire în cauză.

(3) În orașe și alte localități, autoritățile administrației publice locale amenajează, la cererea agenților transportatori, locuri special amenajate pentru parcări de taximetre.

[Art.11 modificat prin Legea nr.280-XVI din 14.12.2007, în vigoare 30.05.2008]

Articolul 12. Informarea călătorilor pe rutele interurbane

În autogări (stații auto) și stațiile de oprire în tranzit de pe rutele interurbane călătorilor li se oferă gratis următoarea informație:

- a) mersul mijloacelor de transport auto pentru toate rutele;
- b) tabela de taxare a călătoriei și transportului de bagaje;
- c) dispozițiile generale ale Regulamentului transporturilor auto de călători și bagaje;
- d) regimul de lucru al caselor de bilete și al altor servicii ale autogării (stației auto);
- e) lista categoriilor de cetățeni care beneficiază de reduceri ale costului călătoriei la transportul cu autovehicule.

[Art.12 completat prin Legea nr.280-XVI din 14.12.2007, în vigoare 30.05.2008]

Articolul 13. Organizarea asistenței tehnice mijloacelor de transport auto pe drumurile publice

Proprietarul sau organul de administrare a drumului public organizează acordarea asistenței tehnice mijloacelor de transport auto, indiferent de apartenența lor, în baza contractelor cu întreprinderile de service-auto cu achitarea de către beneficiar a serviciilor prestate.

Capitolul III TRANSPORTURILE AUTO DE CĂLĂTORI ȘI BAGAJE

Articolul 14. Transporturile regulate și neregulate

(1) Transporturile de călători și bagaje cu autobuze (microbuze) se clasifică în transporturi regulate și neregulate.

(2) Transporturile regulate se execută pe rutele anunțate din timp conform periodicității stabilite.

(3) Transporturile neregulate se execută de către agenții transportatori, cu respectarea actelor normative în vigoare, conform contractelor (comenzilor) cu persoanele fizice sau juridice care sînt beneficiarii serviciilor de transport.

(4) Transportarea călătorilor cu taximetrele se efectuează în corespundere cu Regulamentul transporturilor auto de călători și bagaje.

[Art.14 completat prin Legea nr.291-XV din 10.07.03, în vigoare 01.08.03]

Articolul 15. Organizarea procesului de transportare

Procesul de transportare a călătorilor (bagajelor) pe rute regulate se efectuează prin intermediul autogărilor și include organizarea:

- a) circulației autobuzelor și deservirii călătorilor;
- b) vânzării biletelor;
- c) păstrării bagajelor și bagajelor de mînă ale călătorilor;
- d) serviciului de dispecerat.

[Art.15 completat prin Legea nr.291-XV din 10.07.03, în vigoare 01.08.03]

Articolul 16. Biletele de călătorie pentru curse regulate

(1) Pentru călătorie și transportul de bagaje cu autobuzele (microbuzele) efectuate prin curse regulate călătorii sînt obligați să procure bilete și să le prezinte, după caz.

(2) Biletul este un document care dovedește achitarea taxei de transport, acordă călătorului dreptul de a se deplasa cu autobuzul (microbuzul) pînă în punctul de destinație indicat și confirmă existența asigurării obligatorii a călătorului.

Articolul 17. Modul de vânzare a biletelor

(1) Biletele de transport al călătorilor și bagajelor în trafic suburban și interurban, efectuat prin curse regulate, se vînd la casele de bilete ale autogărilor (stațiilor auto). În cazuri excepționale, în lipsa acestor case, biletele vor fi vîndute de șoferul autobuzului (microbuzului). Biletele de transport al călătorilor și bagajelor în trafic internațional, efectuat prin curse regulate, se vînd la casele de bilete ale autogărilor (stațiilor auto) și/sau ale agenților transportatori care deservesc aceste rute.

(2) La punctul de plecare, punctul terminus al rutei autobuzului (microbuzului) și stațiile intermediare mari administrația autogărilor (stațiilor auto) organizează vânzarea anticipată a biletelor.

[Art.17 modificat prin Legea nr.280-XVI din 14.12.2007, în vigoare 30.05.2008]

Articolul 18. Depozitele de bagaje ale autogărilor (stațiilor auto)

(1) Depozitele de bagaje ale autogărilor (stațiilor auto) primesc la păstrare de la călători bagaje și bagaje de mână, indiferent de faptul dacă aceștia dispun sau nu de bilete.

(2) Este interzisă primirea și predarea la depozitele de bagaje a substanțelor inflamabile, explozive, otrăvitoare, toxice, radioactive, corosive și rău mirositoare și a obiectelor care ar putea murdări obiectele altor călători.

Articolul 19. Programul de lucru al autogărilor (stațiilor auto)

Programul de lucru al autogărilor (stațiilor auto) este stabilit în dependență de mersul autobuzelor (microbuzelor) și coordonat cu autoritățile administrației publice locale.

[Art.19 modificat prin Legea nr.291-XV din 10.07.03, în vigoare 01.08.03]

Articolul 20. Drepturile călătorului

Călătorul este în drept:

- a) să procure, în modul stabilit, bilet pentru orice cursă regulată;
- b) să transporte gratuit bagaje de mână în volumul stabilit în Regulamentul transporturilor auto de călători și bagaje;
- c) în cazul întreruperii călătoriei pe ruta interurbană ca urmare a bolii sau a unui accident, să primească costul călătoriei pentru distanța neparcursă;
- d) până la plecarea autobuzului (microbuzului) în călătorie, să restituie biletul la casa de bilete și să primească în întregime costul călătoriei în cazul când autobuzul (microbuzul) a plecat cu o întârziere mai mare de o oră sau când i s-a acordat loc într-un autobuz (microbuz) de clasă inferioară clasei autobuzului (microbuzului) la care și-a procurat biletul;
- e) în cazul când a întârziat la autobuz (microbuz) în timp de 3 ore sau a întârziat din cauza bolii sau unui accident - în timp de 72 de ore din momentul plecării autobuzului (microbuzului) pentru care a fost procurat biletul să i se reînnoiască biletul dacă achită suplimentar 25% din costul lui sau să i se restituie costul călătoriei cu reținerea a 25% din cost , în modul prevăzut în Regulamentul transporturilor auto de călători și bagaje;
- f) în cazul când restituie biletul la casa de bilete cu cel puțin 2 ore până la plecarea autobuzului (microbuzului) să primească în întregime costul călătoriei, iar în cazul când restituie biletul mai târziu de acest termen, dar până la plecarea autobuzului (microbuzului), să primească costul călătoriei cu reținerea a 15% din costul biletului în modul stabilit în Regulamentul transporturilor auto de călători și bagaje.

[Art.20 modificat prin Legea nr.280-XVI din 14.12.2007, în vigoare 30.05.2008]

[Art.20 modificat prin Legea nr.291-XV din 10.07.03, în vigoare 01.08.03]

Articolul 21. Obligațiile călătorului

Călătorul este obligat:

- a) să achite la timp și în întregime costul călătoriei, să păstreze biletul până la punctul său de destinație și să-l prezinte la cererea reprezentanților organelor de control;
- b) să respecte ordinea de urcare în și de coborîre din autobuz (microbuz);
- c) aflându-se în autobuz (microbuz), să respecte cerințele Regulamentului transporturilor auto de călători și bagaje.

[Art.21 modificat prin Legea nr.291-XV din 10.07.03, în vigoare 01.08.03]

Articolul 22. Punerea la dispoziție a unui autobuz (microbuz) de altă clasă

(1) În cazul cînd călătorul este de acord să se deplaseze cu un autobuz (microbuz) de clasă inferioară celui pentru care și-a procurat biletul, lui i se va restitui diferența dintre suma plătită de el inițial și costul călătoriei în mijlocul de transport auto propus.

(2) Dacă în locul autobuzului (microbuzului) prevăzut a fost propus un autobuz (microbuz) în care călătoria costă mai scump, călătorii care și-au procurat bilete pînă la anunțarea schimbărilor survenite au dreptul să călătorească cu biletele cumpărate fără plată suplimentară. Din momentul anunțării înlocuirii autobuzului (microbuzului) biletele se vor vinde la un tarif mai mare, călătorii fiind anunțați despre aceasta.

Articolul 23. Transporturile de bagaje

(1) Primirea bagajelor de la călător se confirmă prin biletul de bagaje. La predarea bagajelor la transport, călătorul este în drept să declare valoarea acestora, achitînd taxa stabilită de Guvern.

(2) Nu sînt admise la transport în calitate de bagaje de mînă și bagaje substanțe inflamabile, explozive, otrăvitoare, toxice, radioactive, corosive, nocive și rău mirositoare, precum și obiectele care ar putea murdări mijlocul de transport auto sau îmbrăcămintea și obiectele altor călători.

(3) Modul de transportare a bagajelor de mînă și a bagajelor este stabilit în Regulamentul transporturilor auto de călători și bagaje.

[Art.23 completat prin Legea nr.280-XVI din 14.12.2007, în vigoare 30.05.2008]

[Art.23 modificat prin Legea nr.291-XV din 10.07.03, în vigoare 01.08.03]

Capitolul IV

TRANSPORTURILE AUTO DE MĂRFURI

Articolul 24. Organizarea activității agenților transportatori

(1) Agenții transportatori își organizează activitatea de sine stătător, pornind de la solicitarea serviciilor de transport.

(2) În activitatea lor, agenții transportatori se călăuzesc de prevederile prezentului cod, altor acte normative în vigoare, precum și de acordurile și convențiile internaționale la care Republica Moldova este parte.

[Art.24 completat prin Legea nr.291-XV din 10.07.03, în vigoare 01.08.03]

Articolul 25. Temeiul primirii mărfurilor la transport

(1) Agenții transportatori primesc mărfurile (încărcăturile) la transport în baza contractelor de transport, încheiate cu expeditorii de mărfuri sau destinarii mărfurilor. Ei vor asigura transportul prioritar al mărfurilor prevăzute în contract, cu excepția cazurilor de calamități naturale, catastrofe, avarii și alte situații excepționale.

(2) Agentul transportator poate încheia contracte de transport al mărfurilor cu orice organizație care nu are calitatea de expeditor de mărfuri sau destinatar al mărfurilor. Într-o astfel de situație, organizația în cauză beneficiază de drepturile și își asumă obligațiile și răspunderea prevăzute de prezentul cod pentru expeditorii de mărfuri și destinarii mărfurilor.

Articolul 26. Primirea la transport a mărfurilor perisabile, periculoase, a încărcăturilor supragrele și agabaritice

(1) Mărfurile perisabile vor fi primite la transport de către agentul transportator în mod prioritar. Transportul mărfurilor perisabile se efectuează conform Regulamentului transporturilor de mărfuri perisabile.

(2) Mărfurile periculoase vor fi primite la transport de către agentul transportator în modul și în cazurile specificate în Regulamentul transporturilor de mărfuri periculoase pe teritoriul Republicii Moldova și în convențiile internaționale la care Republica Moldova este parte.

(3) Încărcăturile supragrele și agabaritice vor fi primite la transport de către agentul transportator în modul și în cazurile specificate în

Regulamentul cu privire la autorizarea și efectuarea pe drumurile publice a transporturilor cu greutate și/sau gabarite ce depășesc limitele prevăzute de lege și normativele în vigoare.

[Art.26 modificat prin Legea nr.280-XVI din 14.12.2007, în vigoare 30.05.2008]

[Art.26 modificat prin Legea nr.291-XV din 10.07.03, în vigoare 01.08.03]

Articolul 27. Cerințele față de starea mijlocului de transport auto

(1) Agentul transportator este obligat să pună la dispoziția expeditorului de mărfuri pentru încărcare mijlocul de transport auto prevăzut în stare bună, utilizabil pentru transportarea mărfurilor de categoria dată, și care să răspundă cerințelor normelor sanitare și de protecție a mediului înconjurător.

(2) Punerea la dispoziție a unui mijloc de transport auto, inutilizabil pentru transportarea mărfii prevăzute în contract (comandă), echivalează cu nerespectarea obligațiilor contractuale.

Articolul 28. Buletinele de însoțire a mărfurilor

Expeditorul de mărfuri este obligat să pună la dispoziția agentului transportator buletinele de însoțire pentru mărfurile comerciale primite la transport.

Articolul 29. Utilizarea mijlocului de transport auto cu plată pentru unitate de timp

Utilizarea unui mijloc de transport auto cu plată pentru unitate de timp este înregistrată de expeditorul de mărfuri (destinatarul mărfurilor) în foaia de parcurs, cu indicarea distanței de parcurs și a timpului de aflare a mijlocului de transport auto la dispoziția expeditorului (destinatarului).

Articolul 30. Transporturile de mărfuri omogene

Transporturile de mărfuri omogene de la un expeditor la unul și același destinatar, pe una și aceeași distanță, pot fi legalizate printr-un singur buletin de însoțire a mărfurilor pentru tot lucrul executat cu mijlocul de transport auto în decursul unei ture, în modul stabilit în Regulamentul transporturilor auto de mărfuri.

Articolul 31. Încărcarea (descărcarea) mărfurilor la expeditor (destinatar)

Echipajul mijlocului de transport auto este obligat să controleze conformitatea cantității mărfurilor, integrității ambalajelor declarate în acte, stivuirii și fixării mărfurilor în autovehicul cu cerințele securității circulației. Expeditorul de mărfuri, la cererea conducătorului mijlocului de transport auto, este obligat să înlăture deficiențele depistate la stivuirea și fixarea mărfurilor. Dacă cerințele privind înlăturarea deficiențelor depistate nu sînt îndeplinite, conducătorul mijlocului de transport auto este obligat să consemneze acest fapt în toate exemplarele buletinului de însoțire a mărfurilor și să refuze efectuarea operațiunilor de transport.

[Art.31 modificat prin Legea nr.291-XV din 10.07.03, în vigoare 01.08.03]

Articolul 32. Verificarea greutății, numărului de locuri de marfă și stării mărfurilor

(1) Greutatea mărfurilor se consideră calculată corect dacă diferența dintre greutatea lor din punctul de plecare și cea din punctul de destinație nu depășește normele stabilite în standarde și normele de pierderi naturale pentru categoria respectivă de marfă.

(2) Dacă în punctul de destinație, la verificarea greutății, numărului de locuri de marfă sau stării mărfurilor, s-a descoperit lipsă, alterarea sau vătămarea mărfurilor sau dacă aceste circumstanțe sînt fixate într-un act, întocmit pe parcursul transportării, agentul transportator este obligat să determine volumul mărfurilor lipsă, alterate sau vătămăte.

(3) În cazul cînd este necesară efectuarea expertizei, agentul transportator, din proprie inițiativă sau la cererea destinatarului mărfurilor, invită specialiștii respectivi.

(4) Dacă agentul transportator refuză să invite expertul, pe acesta din urmă este în drept să-l invite destinatarul mărfurilor, anunțîndu-i agentului transportator data și locul expertizei.

Articolul 33. Însoțirea mărfurilor

(1) Însoțirea mărfurilor poate fi organizată atît de expeditorul de mărfuri, cît și de agentul transportator potrivit contractului încheiat în baza regulamentelor de transportare a încărcăturilor conform tipurilor lor.

(2) Însoțirea mărfurilor periculoase se organizează în conformitate cu legislația în vigoare.

[Art.33 în redacția Legii nr.291-XV din 10.07.03, în vigoare 01.08.03]

Articolul 34. Transportul de mărfuri în trafic mixt direct

(1) Transportul de mărfuri în trafic mixt direct se execută în conformitate cu prezentul cod, cu codurile altor genuri de transport, precum și cu contractele (acordurile conexe), încheiate în baza acestora.

(2) Fiecare transportator respectă regimul juridic stabilit mijlocului de transport respectiv și răspunde solidar pentru pierderea, lipsa, alterarea sau vătămarea mărfurilor sau pentru prejudiciul adus terțului.

Capitolul V

PLATA PENTRU TRANSPORTURI

Articolul 35. Plata pentru transporturile de mărfuri și serviciile de transport și expediție

Mărimea plății pentru transporturile de mărfuri și serviciile de transport și expediție se determină prin înțelegerea părților care au încheiat contractul de transport sau de prestare a serviciilor de transport și expediție.

[Art.35 modificat prin Legea nr.280-XVI din 14.12.2007, în vigoare 30.05.2008]

Articolul 36. Plata pentru transporturile de călători și bagaje

(1) Guvernul Republicii Moldova aprobă Metodologia de calculare a tarifelor pentru serviciile de transportare a călătorilor (pasagerilor) și bagajelor cu transportul auto.

(2) Tarifele pentru transporturile de călători și bagaje în traficul urban se aprobă de autoritățile administrației publice locale, iar în traficul suburban, interurban și internațional - de organul de specialitate al autorității publice centrale.

(3) Repararea prejudiciilor suportate de agentul transportator prin acordarea de înlesniri la transport anumitor categorii de cetățeni este reglementată de legislație.

[Art.36 modificat prin Legea nr.329-XVI din 09.11.2006, în vigoare 24.11.2006]

[Art.36 modificat prin Legea nr.291-XV din 10.07.03, în vigoare 01.08.03]

Capitolul VI

DREPTURI, OBLIGAȚII ȘI RĂSPUNDERI

Articolul 37. Drepturile agentului transportator

Agentul transportator este în drept:

a) să stabilească, în conformitate cu legislația în vigoare, regimul și graficul de transport, cu excepția efectuării transporturilor de călători pe rute regulate;

b) să stabilească, în limitele competenței sale, rute și curse suplimentare de transport pentru călători, cu excepția efectuării transporturilor de călători pe rute regulate;

c) să ceară călătorilor, expeditorilor de mărfuri și destinatarilor mărfurilor îndeplinirea prevederilor Legii cu privire la transporturi, ale prezentului cod și ale altor acte normative care reglementează activitatea transporturilor auto.

[Art.37 modificat prin Legea nr.280-XVI din 14.12.2007, în vigoare 30.05.2008]

[Art.37 modificat prin Legea nr.291-XV din 10.07.03, în vigoare 01.08.03]

Articolul 38. Obligațiile agentului transportator

Agentul transportator este obligat:

a) să-și organizeze activitatea în conformitate cu legislația în vigoare, în condiții de calitate și capacitate profesională corespunzătoare;

b) să execute calitativ și la timp transportul călătorilor, bagajelor și mărfurilor, asigurând prioritatea transporturilor aferente lichidării consecințelor calamităților naturale, catastrofelor, avariilor și ale altor situații excepționale;

c) să asigure efectuarea transporturilor în condiții de siguranță și integritatea mărfurilor și bagajelor transportate, să preîntâmpine avariile și alte accidente;

d) să respecte legislația muncii și legislația privind protecția mediului înconjurător, standardele și normativele ecologice, să întreprindă măsuri pentru reducerea acțiunii dăunătoare a mijloacelor de transport auto asupra sănătății populației și mediului înconjurător;

e) împreună cu Poliția Rutieră de Stat și Inspectoratul Ecologic de Stat, să efectueze anual pașaportizarea ecologică a mijloacelor de transport auto;

f) să respecte drepturile și înlesnirile cetățenilor la transport prevăzute de legislație;

g) să încheie anual cu organizațiile de asigurare contracte de asigurare obligatorie de răspundere civilă a transportatorilor față de călători în conformitate cu legislația în vigoare.

[Art.38 modificat prin Legea nr.291-XV din 10.07.03, în vigoare 01.08.03]

Articolul 39. Răspunderea agenților transportatori, expeditorilor, destinatarilor și călătorilor

Pentru nerespectarea obligațiilor lor, stipulate în prezentul cod, agenții transportatori, expeditorii, destinatarii și călătorii poartă răspundere materială în conformitate cu legislația.

Articolul 40. Răspunderea pentru prezentarea la transport a mărfii neprevăzute în contract

Dacă expeditorul de mărfuri prezintă la transport marfă neprevăzută în contract sau indică alt punct de destinație, agentul transportator este în drept să refuze transportarea, încasînd costul parcursului automobilului în ambele direcții.

Articolul 41. Răspunderea pentru refuzul de a utiliza mijloacele de transport auto conform contractului

În cazul cînd persoana fizică sau juridică beneficiar al mijloacelor de transport auto cu plată pentru unitate de timp refuză să le utilizeze în volumul indicat în contract, beneficiarul este obligat să plătească despăgubirea prevăzută în contract pentru staționarea mijloacelor de transport respective, conform tarifului pe unitate de timp.

Articolul 42. Răspunderea pentru integritatea mărfurilor

(1) Agenții transportatori răspund de integritatea mărfurilor din momentul primirii acestora la transport și pînă la predarea lor destinatarului mărfurilor, în conformitate cu Regulamentul transporturilor auto de mărfuri.

(2) Agenții transportatori repară prejudiciile, cauzate în timpul transportării mărfurilor, în următoarele mărimi:

a) pentru pierderea mărfurilor sau lipsă - în mărimea valorii reale a mărfurilor pierdute sau lipsă;

b) pentru alterarea sau vătămarea mărfurilor - în mărimea sumei cu care s-a micșorat valoarea acestora;

c) pentru pierderea, lipsa, alterarea sau vătămarea mărfurilor cu valoare declarată - în mărimea valorii declarate, dacă nu se va dovedi că valoarea declarată nu corespunde valorii reale a mărfurilor.

(3) Expeditorul de mărfuri (destinatarul mărfurilor) este în drept să considere mărfurile pierdute și să ceară repararea prejudiciului cauzat de pierdere, dacă mărfurile nu au fost eliberate la cererea lui:

a) pentru transportul urban și suburban - în decurs de 10 zile de la data primirii mărfurilor la transport;

b) pentru transportul interurban - în decurs de 30 de zile de la data expirării termenului de predare indicat în contract.

(4) Conform Regulamentului transporturilor auto de mărfuri, pe lângă repararea prejudiciului cauzat de pierderea, lipsa, alterarea sau vătămarea mărfurilor, agentul transportator va restitui expeditorului de mărfuri (destinatarului mărfurilor) plata încasată pentru transportul mărfurilor pierdute, lipsă, alterate sau vătămăte, dacă aceasta nu este inclusă în costul mărfurilor.

(5) Agentul transportator compensează valoarea mărfurilor pierdute, lipsă, alterate sau vătămăte în baza contului de plată sau a altui document înlocuitor prezentat de expeditorul de mărfuri (destinatarul mărfurilor).

(6) Valoarea mărfurilor se stabilește la prețurile medii de piață în vigoare la data și în locul de predare a mărfurilor către destinatar prevăzute în contract.

Articolul 43. Răspunderea pentru integritatea bagajelor

(1) Pentru pierderea bagajelor primite la transport sau lipsă în ele, agenții transportatori poartă răspundere materială în următoarele mărimi:

a) pentru bagajele primite la transport cu valoarea declarată - în mărimea valorii declarate, dacă nu se va dovedi că aceasta nu corespunde valorii lor reale;

b) pentru bagajele primite la transport fără declararea valorii lor - în mărimea valorii bagajelor pierdute sau lipsă.

(2) În cazul alterării sau vătămării bagajelor, agentul transportator va compensa suma cu care s-a micșorat valoarea bagajelor.

Articolul 44. Răspunderea pentru integritatea bagajelor de mână

Răspunderea pentru integritatea bagajelor transportate de călător în mână îi revine acestui călător, cu excepția cazurilor când bagajele de mână au fost parțial sau în întregime pierdute sau vătămăte din vina agentului transportator. În aceste cazuri, agentul transportator poartă răspundere pentru prejudiciul cauzat în mărimile prevăzute la art.43 din prezentul cod.

Articolul 45. Răspunderea pentru prezentarea mărfurilor interzise la transport sau mărfurilor a căror transportare necesită măsuri deosebite de precauție, precum și pentru neprezentarea buletinelor de însoțire cuvenite

Pentru prezentarea mărfurilor interzise la transport sau mărfurilor a căror transportare necesită măsuri deosebite de precauție, cu indicarea greșită în buletinele de însoțire a denumirii ori proprietăților lor, precum și pentru neprezentarea pentru astfel de mărfuri a documentelor ce confirmă respectarea normelor dreptului vamal, sanitar și administrativ, expeditorul de mărfuri, pe lângă repararea prejudiciilor cauzate agentului transportator, va achita o amendă în mărimea stabilită de legislație.

Articolul 46. Răspunderea pentru transportul bagajelor interzise la transport

(1) Dacă în bagajele prezentate la transport se vor descoperi obiecte, a căror transportare în calitate de bagaje este interzisă, proprietarul bagajelor va fi sancționat cu o amendă în mărimea stabilită de legislație.

(2) Prejudiciul cauzat agentului transportator sau altei persoane în legătură cu transportarea bagajelor interzise la transport va fi reparat de către proprietarul bagajelor.

Articolul 47. Răspunderea pentru deteriorarea mijlocului de transport auto

Expeditorul de mărfuri (destinatarul mărfurilor) este obligat să repare agentului transportator prejudiciile provocate de deteriorarea mijlocului de transport auto ca urmare a ambalării sau fixării incorecte a mărfurilor de către expeditorul de mărfuri (destinatarul mărfurilor) la încărcarea (descărcarea) lor.

Articolul 48. Confirmarea circumstanțelor care pot servi ca temei pentru tragerea la răspundere materială

Circumstanțele care pot servi ca temei pentru tragerea la răspundere materială a agenților transportatori, expeditorilor de mărfuri, destinatarilor mărfurilor și călătorilor sînt confirmate prin înscrieri în buletinele de însoțire a mărfurilor și prin acte de modelul stabilit.

Articolul 49. Modul de înaintare a pretențiilor și de intentare a acțiunilor

(1) Pînă la intentarea acțiunii în legătură cu transporturile auto este obligatorie înaintarea pretenției față de participanții la trafic.

(2) Pretențiile și acțiunile în legătură cu transporturile auto de călători, bagaje și mărfuri se examinează în modul stabilit de legislație.

Articolul 50. Cesiunea dreptului de înaintare a pretențiilor și de intentare a acțiunilor

Cesiunea către alte persoane fizice și juridice a dreptului de înaintare a pretențiilor și de intentare a acțiunilor nu se admite, cu excepția cazurilor cînd expeditorul de mărfuri cedează acest drept destinatarului mărfurilor sau destinatarul mărfurilor expeditorului de mărfuri ori expeditorul de mărfuri (destinatarul mărfurilor) organizației ierarhic superioare sau organizației de transport și expediție.

Capitolul VII

DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 51. Tratatate și acorduri internaționale

Dacă tratatul sau acordul internațional, la care Republica Moldova este parte, stabilește alte prevederi decît cele cuprinse în prezentul cod, se vor aplica prevederile tratatului sau acordului internațional.

Articolul 52. Suspendarea temporară a transporturilor auto sau restricționarea circulației

(1) Suspendarea temporară a transporturilor auto de călători, bagaje și mărfuri sau restricționarea circulației rutiere în Republica Moldova poate avea loc numai în cazuri de calamități naturale, de apariție a unor pericole pentru siguranța circulației sau pe timpul executării lucrărilor de reparație.

(2) Deciziile de suspendare temporară a transporturilor auto de călători, bagaje și mărfuri sau de restricționare a circulației, cu indicarea termenului de acțiune a acestora, se iau pentru drumurile naționale de către organul de specialitate al administrației publice centrale, pentru celelalte categorii de drumuri - de către autoritățile administrației publice locale în limitele teritoriilor din subordine.

(3) În cazurile de urgență, cînd apare pericol pentru siguranța circulației și poluarea mediului înconjurător, organele Poliției Rutiere de Stat au dreptul să interzică circulația sau să introducă pe un timp restricții de circulație pentru mijloacele de transport auto care execută transporturi de călători, bagaje și mărfuri, pe anumite sectoare ale străzilor și drumurilor.

(4) Organele care au luat decizia de suspendare temporară sau de restricționare a circulației pe șosele sînt obligate să aducă aceste decizii la cunoștința cetățenilor și întreprinderilor, instituțiilor și organizațiilor interesate.

Articolul 53. Controlul asupra respectării prevederilor prezentului cod

Controlul asupra respectării prevederilor prezentului cod și ale altor acte normative referitoare la activitatea de transport auto este exercitat de organul de specialitate al administrației publice centrale și de autoritățile administrației publice locale în limitele competențelor lor, stabilite prin lege.

[Art.53 completat prin Legea nr.280-XVI din 14.12.2007, în vigoare 30.05.2008]

Articolul 54. Punerea legislației în concordanță cu prezentul cod

(1) Până la punerea legislației în concordanță cu prezentul cod, actele normative se vor aplica în partea care nu este în contradicție cu codul.

(2) Guvernul, în termen de 3 luni:

va prezenta Parlamentului propuneri privind punerea legislației în concordanță cu prezentul cod;

va aduce actele sale normative în corespundere cu prezentul cod;

va elabora actele normative prevăzute la art.2 din prezentul cod.

[Art.54 modificat prin Legea nr.280-XVI din 14.12.2007, în vigoare 30.05.2008]